

SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ CHRÁMU

V kostelích a kaplích, jejichž přesný den posvěcení není známý, se podle liturgického kalendáře koná slavnost výročí jejich posvěcení každoročně buď 25. října a nebo je ji možno přeložit na následující neděli. To je i případ našeho farního proboštského chrámu, jehož přesný den posvěcení není prozatím vůbec znám.

Je skutečně těžko pochopitelné, proč nebyl chrám znovu řádně posvěcen, když zde byly od 1. ledna 1811 bohoslužby obnoveny po dlouhých deseti letech, během nichž proběhla jeho kompletní rekonstrukce, vynucená požárem v roce 1801, kdy došlo v chrámu k velkým škodám a zřítla se i chrámová klenba. Zvláště pak je překvapivé, že k novému vysvěcení chrámu nedošlo, přestože o předcházejícím posvěcení, někdy v dávné minulosti, se zřejmě nezachovaly žádné informace.

Co pro naše město proboštský chrám znamená? Bezesporu je velmi úzce spojený s historií Jindřichova Hradce a v mnoha případech je možno obrazně říci, že pod jeho klenbou kráčely dějiny města. Pro nás, syny a dcery římskokatolické církve, je opravdovým srdcem naší farnosti, je domem Božím, je místem, kde se setkáváme s Bohem. Máme zde možnost svého Stvořitele chválit, velebit, oslavovat, klanět se mu, děkovat a také prosit, a to buď někdy třeba jen v myšlenkách, jindy ve společenství sester a bratří slovem recitovaným či zpívaným. Máme zde možnost meditovat, rozjímat, společně s jinými nebo i individuálně se modlit, účastnit se bohoslužeb a aktivně slavit liturgii, slyšet hlásání radostné zvěsti evangelia i dalších textů za Starého i Nového zákona obsažené v Písmu svatém. Máme zde možnost nechat na sebe působit Boží přítomnost a snažit se vnímat to, co nám chce Bůh říci v tichosti, usebranosti a nebo třeba právě i při koncertech duchovní hudby. Je to sakrální prostor, ve kterém jsou udělovány svátosti, jako vnímatelná a účinná znamení milosti, ustanovená Kristem, který v nich také sám působí, a svěšená církví, jimiž se nám uděluje božský život, a tak jsou i zárukou naší spásy.

Uvážíme-li, že v nynější velikosti byl náš farní chrám vystavěn v gotickém slohu již někdy okolo roku 1380, vůbec ani nedovedeme odhadnout, kolik za ta staletí v něm dětí a dospělých přijalo svátost křtu, svátost biřmování (jen pro představu např. v roce 1909 bylo 3.025 biřmovanců, v roce 1922 1.528 biřmovanců, nebo v roce 1937 1.506 biřmovanců), kolik zde bylo mší svatých tichých, recitovaných, zpívaných, slavných či pontifikálních, (avšak vždy se stejnou hodnotou Kristovy oběti na kříži) a kolik milionů předpodstatněných hostií, jako Tělo Páně, zde bylo při svatém přijímání podáno, kolikrát a kolik hodin zde byla vystavena Nejsvětější svátost k adoraci a jaké zástupy věřících zde před svatostánkem hledaly útěchu, jaké tisíce hříšníků si zde ve svátosti smíření při svaté zpovědi očistily svou duši od hříchů, kolik snoubenců zde před církví a před Bohem uzavřelo manželství, individuálně i společně zde byla udělována svátost pomazání nemocných a dokonce v této svatyni i několika připraveným mužům udělil diecézní biskup svátost kněžství. Bylo zde tedy uděleno všech sedm svátostí! Jimi získáváme milosti Ducha svatého, které věřícímu pomáhají na jeho cestě svatosti a církvi pomáhají, aby rostla v lásce a vydávání svědectví. Máme zde možnost uctívat svaté, zejména Pannu Marii, které je náš farní chrám zasvěcen, ale třeba i svatého Hippolyta, jednoho ze spolupatronů našeho města.

Při církevním obřadu pohřbu bylo zde poslední rozloučení s mnoha a mnoha zemřelými a chrám se stal také pohřebištem významných osob. Jistě se zde věřící pomodlili nespočet růženců a křížových cest, proneseno bylo mnoho poučných kázání, zazpíván byl veliký počet nábožných písní a vyslechnuta také nádherná hudba.

Proboštský chrám je např. z hlediska jeho stavební údržby, čistoty a výzdoby, ale i úrovně bohoslužeb a na nich účasti věřících a jejich aktivitou, také určitou „výkladní skříní“ naší jindřichohradecké farnosti, ve které se ukazuje jak jeho duchovní správa, tak především objekt jejího působení, kterým jsou laičtí členové naší farní rodiny. Je to prostor církevní, ale pokud je otevřeno, pak všem volně přístupný, čehož zejména v prázdninových měsících využívá mnoho turistů a letních hostů ve městě. Od těch, kteří mají k Bohu vzdálenější vztah se však předpokládá, že se zde budou chovat slušně jako v každé jiné historické památce a budou respektovat, že toto není jen nějaká velká obyčejná místnost světského rázu, ale pro věřící lidi především prostor bohoslužebný. Všichni takoví návštěvníci jsou zde potom srdečně vítáni. Vždyť cesty Boží jsou nevyzpytatelné, Duch svatý vane, kudy chce, a právě v našem krásném farním chrámu může osvitit

rozum i těch, kteří třeba Boha teprve hledají. V tom smyslu je pak náš chrám i určitým misijním místem, které dle svých možností přispívá k šíření Božího království.

Poděkujme tedy dnes Bohu za všechny kněze a jáhny, ministranty, kostelníky, regenschori, varhaníky, kalkanty (šlapače měchů varhan), choralisty (placené zpěváky), členy a členky chrámového sboru, zvoníky, uklízeče a uklízečky, autorky květinové výzdoby, pradleny kostelních textilií i za všechny další, kteří zde kdysi obětavě působili i za ty, kteří zde i v současné době obětavě působí a vykonávají jakoukoliv službu. Vzpomeňme v modlitbách i na ty, kteří nám kdysi tento chrám postavili a po staletí udržovali v takovém stavu, že slovy žalmu č. 84 zde stále můžeme s radostí zpívat: *„Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine!“*. A proto také ve shodě s textem žalmu č. 122 : *„Do domu Hospodinova půjdeme s radostí“*.

V souvislosti se Slavností Výročí posvěcení chrámu je vhodné zejména v Roce svatého Pavla také připomenout, co tento apoštol napsal Korint'ánům: *„...nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás bydlí a kterého vám dal Bůh?“* (1 Kor 6,19) a také Efesanům: *„Už nejste cizinci a přistěhovalci, ale spoluobčané ostatních křesťanů a členové Boží rodiny. Jste jako budova: její základy jsou apoštolové a kazatelé mluvící pod vlivem vmuknutí a Ježíš Kristus je nárožní kvádr. V něm je celá stavba spojena a vyrůstá ve svatý chrám v Pánu. V něm i vy jste budováni působením Ducha v Boží příbytek“* (Ef 2, 19-22).